

".....Κι ὁ γιὸς τοῦ Ῥήγα πολεμᾷ κι ἀντάριασε τὴ φύση,
μπροστὰ στὸ Κάστρο τὸ τρανό, ποῦ φράζει του τὸ δρόμο,
καὶ σπέρνει μπρὸς τὸ χαλασμό και γύρω του τὸν τρόμο,
κι ὁ γιὸς τοῦ Ῥήγα πολεμᾷ νὰ τὸ ξεθεμελιώση,
νὰ μπῆ στὰ μαῦρα Γιάννενα, πνοὴ ζωῆς νὰ δώση
στῆς λίμνης τὴν κοιμούμενη Κυρὰ τὴ μαγεμμένη,
μῖναι τὸ Κάστρο δράκοντας κ' οἱ τοῖχοι στοιχειωμένοι.
Κι ὅσο εἶν' τῶν ἄστρων ἡ βαθειὰ κι ἀφέγγαρη πλημμύρα"
Ἄγγελος Σημηριώτης
" ο Βασιλεὺς στο Μπιζάνι "

Σαν σήμερα 20 Φεβρουαρίου 1913 ο Ελληνικός στρατός υπό τόν Αρχιστράτηγο Διάδοχο Κωνσταντίνο και με επιτελικό σχέδιο του Ιωάννη Μεταξά, περικυκλώνει από παντού τα Ιωάννινα. Τὴν νύχτα της ίδιας ημέρας ο Διοικητής του τουρκικού στρατού Εσάτ Πασσάς με την μεσολάβηση του Μητροπολίτη Ιωαννίνων Γεβασίου αποστέλλει για διαπραγμάτευση Αξιωματικούς στο Ελληνικό Στρατηγείο του Εμίν Αγά για την παράδοση της πόλεως

Ἐνα πουλάκι ν' ἔβγαινε πομέσ' ἀπ' τὸ Μπιζάνι,
εἶχε θολὰ τὰ μάτια του και μαῦρα τὰ φτερά του,
κι ἡ Ρούμελη τὸ ρώτησε κι ἡ Ρούμελη τοῦ λέγει :
—Γιὰ πές μας, πές μας, βρὲ πουλί, κάνα καλὸ χαμπέρι.
Ακούς κανόνια πέφτουνε και θλιβερά βουίζουν.
Πές μας, πουλί, τί γίνεται και τί λεβέντες πέφτουν ;
—Τί νὰ σοῦ πῶ, βρὲ Ρούμελη, τί νὰ σοῦ μολογήσω ;
Τὰ Εὐζωνάκια πολεμοῦν στὸ ξακουστὸ Μπιζάνι
πέντε μερούλες νηστικά και δέκα διψασμένα,
μέσα στους πάγους πολεμοῦν κι εἶναι κρουσταλλιασμένα.
Πέφτουν λεβέντες μας νεκροί, λεβέντες πληγωμένοι,
κι ὁ Σαπουντζάκης ἔλεγε κι ὁ Σαπουντζάκης λέγει :
-Παιδιά μου, μὴ δειλιάσετε το τούρκικο το βόλι,
νὰ πάρουμε τὰ Γιάννενα κι ἄς σκοτωθοῦμε ὅλοι.
Ο Κωνσταντῖνος κίνησε στὴν Ἡπειρο νὰ πάει
και στὸν Ἐσάτη ἔγραψε γιὰ κείνα π' ἀγαπάει:

«Ἐλα, πασάμ' μὲ τὸ καλὸ και δῶσε τ' ἄρματά σου
και μάθε πὼς τὰ Γιάννενα δὲν εἶναι πια δικά σου.
Τώρα πὸν θάρθ' ἡ ἀνοιξη ν' ἀνοίξουν οἱ ραχοῦλες,
ναρθοῦν τὰ Εὐζωνάκια μου μὲ τις φουστανελοῦλες,
νὰ ιδεῖς νὰ λάμπουν τὰ σπαθιά και τὸ χακὶ τὸ φέσι.
Κάθισε, δόλιε μου πασᾶ, κάθισε σὰ σ' ἀρέσει».
Επωδός: Κι ὁ Ἐσάτ εἰς τὸ Μπιζάνι
δὲν ἤξέρει τί νὰ κάνει.
Αχ, Μπιζάν, μὲ τὰ λιθάρια,
μοῦφαγες τὰ παληκάρια !
(τὰ σύνταξε μια κοπέλα χωρική)
περιοδ. Λαογραφία τόμ. Δ' (1914) σελ. 688-9

Σαν σήμερα...
Χάνι Εμίν Αγά
21 Φεβρουαρίου 1913, ὥρα 5.30' πρωῶς
Προς ἀπασας τας Μερραρχίας και 1ον και 2ον Τμήμα Στρατιάς
Ο Τουρκικός στρατός παρεδόθη αιχμάλωτος πολέμου άνευ ὀρων.
Τα εχθρικά τμήματα θα υψώσωσι λευκὴν σημαίαν. Αι Μερραρχίαι θα λάβωσι τας εκδιδομένας διαταγάς αμέσως.
Κωνσταντῖνος Διάδοχος